

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőiroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap azerlemlő részét érleklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb irásbeli közlemények különben özv. Kirchner-nő felvételi és rendelő irodájában (az Andrassy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felölös szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

VI. évfolyam.

Vasárnap 1897. évi márczius 21-én.

12. szám.

A nemzeti nyelv.

Uton-utfélen halljuk a panaszt, hogy meglankadt a nemzeti önérték s elhamvadtt az ideális szárnyalás, mert a nem-bánomság — prózai nyelven mondva — kerékkötője a nemzeti haladásnak.

Sokan ismét azt állítják, hogy a magyarosodás ébredésében van, hogy a közszellem mintegy varázsütésre nyilatkozott meg országsszerre a millennium évében.

Hogy kinek van igaza, arról ezuttal nem szólunk, csak azt konstatáljuk, hogy elérkezett végre-valahára az az idő, midőn mozogni, sorakozni és alkotni kell — még pedig fokozotabb mértékben.

A társadalomra mostanában, különösen jelentős kötelesség hárul: a zászlóbontás a magyarosodás előmozdítása érdekében.

A magyar nyelv terjesztésével a nemzeti ügynek s a hazának teszünk szolgálatot.

Van-e ugyanis magasabb értelem, nemesebb érdekek s szentebb eszme, mint a haza értelem, érdeke és eszméje? Nincs!

A ki tehát a nemzeti nyelv diadalért küzd, az oltárt épít a nemzeti ügynek s erősíti a magyar szellem megizmosodását.

Hirdessük azért bátran a nemzeti szent ígéretet s érvényesítsük minden jogos téren befolyásunkat.

Hadd öltönn végre-valahára testet a nemzeti eszme s pezsdüljön föl a magyar nyelv kultusza.

Valljuk önértékkel s büszkességgel, hogy magyarok vagyunk, s hogy azok is

akarunk maradni politikában, irodalomban, művészetben, és társadalomban egyaránt.

Az a nemzet ugyanis, a mely oly fényesen iltte meg ezeréves fennállását s koronája dicsőségének és állami önértékének felemelő ünnepét, az méltó helyet vivott ki Európa művelt népesaládai körében.

Most a hétköznapok dologtevése van, a ragyogó pompa eltűnt s az ünneplőket a munka szólítja tevékenységre.

Szívünkben varázszerű erővel bontakozik ki a hazafias érzés, mely a nemzet politikai egységéből táplálkozik s mely minden polgár szívébe bevési a komoly figyelmeztetést, hogy a nemzeti talaj életető erejéből fakad: a hamisítatlan és önzetlen nemzeti öntudat.

A felhőkön átszűrődő fényességben, mintegy tükörben látható a történelmi múlt dicsősége, a jelen vívmánya s a szép jövőre való rátermettség.

Nem szabad azért oldott kérének lennünk. Az összekötő kapocsnak: a szeretetnek s bizalomnak kell utunkat bearanyozni s a társadalmat helyes mederbe terelni.

A hazafiságnak ajakról-ajakra kell szállnia, s onnan a büszke nemzeti trikolorra!

Szível- lélekkel kell sorakoznunk a magyar nemzeti eszme köré, hogy a társadalmi szakadozottság helyébe egyöntetűség s határozottság jusson.

A magyar már nem egy izben itta meg az egyenletlenség keserű ízét, a helyett, hogy egy templomban: a magyarság templomában áldozott volna, hol a tönjén és

myrha füstjeként kelett volna felszállniok a hazafias imáinknak.

A magyar nemzeti állam tetőzetét pedig csak úgy készíthetjük el, ha félre téve minden meddő politikai torzsalkodást, a magyar nyelv terjesztésével törekszünk a magyar államiság belső tartalmát erősíteni. Erre kell sarkalni a társadalom hivatott tényezőit, hogy a ma még szerte húzó nemzeti erő felolvadjon a haza szeretetében!

Szóval alakítsuk meg a „Délvidéki Magyar Közművelődési Egyesületet!”

NAPI HIREK.

Személyi hírek. Pálffy főispán tegnapelőtt este Budapestről városánkba visszaérkezett. — Seemayer polgármester tegnap Temesvárra utazott a „Temes-Béga vízszabályzó Társulat” közgyűlésére, hol a verseczi érdekelteket 107 szavazattal fogja képviselni.

Zmejanovits püspök a múlt szombaton Nagy-Becskeket látogatta meg, hol az ünnepeket hazafias főpásztor — dacára annak, hogy a radikális elemek előzőleg plakátokon hívtak fel a lakosságot, hogy: a „atok a szerb nemzet árulója” — igen lelkes fogadtatásban részesült, s már a vasuti állomáson is sok száz főre menő közönség várta. A nagy-becskei két hitközségen kívül 9 más hitközség tisztelgett a főpap előtt s szinte tüntetőleg adtak kifejezést törhetlen ragaszkodásuk és mély tisztelőtlüknek. A püspök ellen áskálódó elemek tehát ismételen csúfos kudarcot vallottak. —ts—

Jól megérdemelt kitüntetésben részesült. Mazsary Rezső, a helyb. hitelegylet főkönyvele, mint a „Tüzoltó egyesület főparancsnoka” O felesége a király, ugyanis sok évi közhasznú tűzoltói működéséért a koronás arany érdemkereszttel tüntette ki. — Mazsary

Tárcza.

Márczius 15.

A magy. kir. áll. főreáliskola ünnepélyén Buday József igazgató által tartott beszéd.

Mélyen tisztelt vendégeink!

Szeretett pályatársak!

Kedves tanuló ifjuság!

Az ezeréves Magyarország jubileumát, szeretett Hazánk örömnepét több rendbeli ünneppel ültük meg múlt évben, velünk érző vendégeink megtisztelték azokat megjelenésükkel; — hogy most is velünk éreznek mutatja nagyszámú megjelenésük; fogadják érette szívvel fakadott halánkat.

A második évezred első tavaszának küszöbén állva rendeztük ez első hazafias ünnepeket, melyet múltan az élte tavaszán álló magyar ifjuság ünnepének lehetne neveznünk, hiszen a mit 49 év előtt márczius 15-én a haza javára kivivott, annak legnagyobb részét az akkori lánglelkű, az ősök példáján felbuszdulni tudó ifjuságnak kell érdemül felróni.

A népek sorsa felett örökös isteni gondviselés néha csekély eszközöket használ nagy célok kivételére. O, ki a pasztor Dávid kezével sujtotta le az óriás Goliáthot, e napra az ifjuságot szemelte ki kegyelmesen, és megengedte, hogy az ifjuság tüzes heve sarkalja a fontolgtatva

habozó öregeket Magyarorszag átalakítására. Ifju szivekből pattant ki a szikra, mely meggyújta Márczius 15-ének világító faklyáját. És ha Márczius idusa nem volt volna — kérdés — nem múlt volna-e el az akkor kedvező pillanat? az az európai constelláció, mely lehetővé tette, hogy Magyarország lerazhatta százados bilincseit, nem tűnt volna-e el — helyrehozhatatlanul a gyorsan ropogó idő vissza nem varázsolható pererei között.

Ne mondjátok nekem, hogy 1848 márczius 15-e csak egy mulékony meteor felcsillamló fénye volt, mely átütötte az ég boltozatát, hogy rövid tündöklése után, még komorabb éj homalya boruljon arra. Ne mondjátok nekem, hogy az öröm a dicsőség csak rövid ideig tartott, s utanna a rabbilés meg szorosabban csukódott a letipott hazára! Ugy felületesen tekintve igazatok van! de Márczius 15-e és reá következett néhány fényes hónap felrazta az egész nemzetet almából, megismertette vele erejét, megaczelozta izmait, hogy a zsarnokságnak reá szakadt ónsulya alatt meg ne semmisüljön; hogy ősi jogainak tudatara ebresztve, visszaszerezhesse azt, mit hősiességével, patakokban elfolyt honfivérének árjával — mint két Caesar Brutusa — kivívni nem tudott. Hat nem azon nagy alkotások maradékain, melyek a két szikla közé szorult hajó törését túléltek — épült e fel jelenlegi alkotmányunk, mai állami életünk?!

Kétlem ha az a Márczius 15-e nem volt

volna megéltük-e volna múlt évben a Millenniumi-Jubileumot.

Fény övezte hajdanában a magyart, mint álló erezsobor kimagaslott Europa többi népei közül; a szabadságnak általa emelt zászlaja, markában villogó harczi aczela kápráztatta a szemeket. Görög armány, germán fufang nem bírt vele, sőt ő vetette meg alapját a ma is dicsőségesen uralkodó Habsburg-Dynastiának, felsegítve a szent római birodalom trónjára, első őst Rudolfot. Messze terjedt a magyar nemzet birodalma, három tenger vizében húnyn le a magyar ég éjszak, kelet, dél hulló csillaga! Europa fejedelmeinek követei sorban jelentek meg Mátyás udvarában, hol tanácsot kérni, hol békét kötni, akkor: midőn ősz Dunánk szürke habjaiba bámuló, romjaiban ma is nagyszerű Visegradunk a fel világnak oszta parancsot s kiralyunk hadait Bécsnek buszke vára nyögte.

Oh irgalmas Isten! mit vétett volt ellened e nemzet, hogy öt-hat százados fénykora után, a mohácsi vész romboló fergetege ledönthesse magas talapzataról a mély, a jelentéktelen völgybe?!

A következő századoknak gondjuk volt, hogy minél mélyebbre süppedjen a posványba, melyből Boeskey, Bethlen, Tökoly és a Rákócziak minden erőlködése ki nem emelhetta. A múlt század folyamán andalító dalt zengedeztek fölötte csabos mosolygású Syrenek, hogy mélyebb, lethargikus álomba merítsék, mely bőléb-

24 év óta működik, mint tűzoltó, s tizenöt év óta, mint tűzoltó főparancsnok. Oroszlánrésze van benne, hogy a mi verseczi tűzoltóságunk olyan, a melynek párját a vidéken alig lehet feltalálni, s mely mintaszerű szervezettel, gazdag felszereléssel, nem csak a laikust, hanem a szakembereket is meglepi, s büszkén mutatgatjuk be a nálunk megforduló idegeneknek. József kir. herceg ő fensége, ki a magyarországi tűzoltói viszonyokat a legjobban ismeri, midőn 1893-ban Verseczen tartózkodott, a legnagyobb dicsérettel tüntette ki tűzoltó intézményünket, azt mondván, hogy a hazában hozzá hasonló alig van 2-3 tűzoltóság. Mazsary főérdeme az, hogy idáig jutottunk. Oly szívós kitartással, ha kellett saját vagyonának kockázatásával is dolgozott tűzoltóságunk emelésén, melylyel kivívta magának a polgárság őszinte elismerését és tiszteletét. Mazsary ily irányú működésére hogy mily nagy szükség vala városunkban, az leginkább kitűnik abból az érdekes statisztikából, mely a verseczi tüzeseteket sorolja fel. Nagy kiterjedésű városunkban, hol a házak és telkek száma sokkal nagyobb mint Temesvárott, 1880 óta, 624 tüzesetnél működtek közre derék tűzoltóink, kik pompas gőzfecskendővel is fel vannak szerelve. A legtöbb tüzesetnél csak egy ház égett le, mert nyilvános telefonjelző készülékükkel, hamar megjelenhettek a vész helyén és elejét vették a nagyobb bajnak. Hogy mennyi értéket mentettek meg, az kiszámíthatatlan. Mazsary különben széleskörű elfoglaltsága miatt pár hét előtt lemondott a főparancsnokságról. Nagy kár lenne, ha ezen elhatározását most, midőn az elismerés és bizalom ily fokozott mérvben fordul felé — meg nem másitaná. Az ő energiájára nagy szükség van ezentúl is. A munka egy részét fiatalabb erő, Bernácsky Géza úgy is vállaira veszi ezentúl, de a fővezérlet még is jobb volna, ha az ő kezében maradna. Az ünnepeket főparancsnok előtt az egylet tagjainak elgázdolását Weifert Károly főjegyző, az egylet elnöke tolmácsolta, egy nagyobb deputáció élén, s a polgárság nagyban készül, hogy a kitüntetés alkalmából más óváczióban is részesítse a népszerű főparancsnokot, ki előtt e helyen mi is kifejezzük őszinte szívből eredő gratulácziókat.

redés nincsen, s mely után csak a feledés moha következett volna.

De Te a világot bölcsen kormányozó irgalmas Isten! ki nem oltod el a füstölő kanócot, ki a megtört nádszálat is újra felgyenesíted, s a megalázottat felemelheted, nem feledkezhettél meg a te ígertedről! Te biztosítottad a téged féltőket, hogy ezerigben irgalmaságot cselekszel velök; Te nem feledkezhettél meg rólunk; nem engedheted meg, hogy a kettős kereszt, mely századokon át védő paizsa volt a keresztény Európának tatar török dúlásokkal szemben; pogány hódító által lesújtva, a körülötte lakozó háládatlan nemzetek könnyű zsákmányává lehessen; s hogy ivadékaik azon hőseidnek, kiknek zaszlón e három szent szó „Pro Deo, Patria et Libertate! Istenért, Hazáért és Szabadságért!” lengedeztenek elpusztuljanak! Ha a vének ajkai elnémulnának a csecsemők ajkain fog hangzani dicséreted! ha a férfú aggódó gondtelt kebele habozik, az ifjú szivekben gyűjt újabb langot a te mindenható, mindent elevenítő szellemed!

Mélyen tisztelt vendégeink! E század első évtizedeiben — mint tudjuk — mennyi gonddal mennyi fontolgatással, százosor megvitatasok után fogtak hozzá a Nagy Pálok, Bezerédyek, Klauzálók, Nyáriak, a nagy Széchényi, Deák Ferencz, sőt maga Kossuth is, ama nagy munkához, hogy lábra állítsak újra a magyart; tudjuk minő döcögősen mozdult az 1847-8 országgyűlés szekere is. S ime! egy lánlelkű ifjú költőnek Petőfi Sándornak felhangzik márczius 15-én szövege.

„Talpra Magyar! Hi a Haza

Itt az idő most vagy soha! . . .”

és megmozdult a ledőltszobor!

Isten lelke sugalmazta a költeményt, Isten szelleme tölté vala el a nemzet minden tagjának szívet, megértette minden eggyessel az első riadót. Az összes ifjuság ajkán felhangzott a refrain:

„A magyarok Istenére esküszünk,

Esküszünk

Hogy rabok tovább nem leszünk!”

A haza összes bércei visszazengték azt. A fiatalok hevétől az öregek már már megtapalósodott szíve is szikrát fogott: mi több Budapest összes, akkoriban még jobbadan német lakossága is átérz és csatlakozott

Márczius 15-ike az állami főreáliskolában.

Mint minden esztendőben, úgy az idén is igaz lelkesedéssel ünnepelte meg kir. főreáliskolánk tanári testülete és ifjusága az ujjászületés nagy napjának, márczius 15-ének évfordulóját. — A nemzeti színű draperiákkal feldíszített torna teremben nagyszámú és előkelő közönség, különösen sok nő jelent meg, kiknek élén ott lattuk Seemayer János kir. tanácsos polgármestert, Lászlóffy László apatot, a hivatalok, testületek, egyletek képviselőit. Bekezdő számú a „Kossuth indulót” játszotta el az ifjusági zenekar, majd a „Hymnus”-t énekelte el a vegyeskar Szörényi József tanár vezetése mellett. Az ünnepi szónoklatot fiatalos hévvel és lelkesedéssel Buday József az érdemekben megőszült igazgató tartotta. (Lapunk tárczájában közöljük. Sz.) Igen szépen, helyes hanghordozással szavaltak: Dörner Istvan VII. oszt., Weiszner Adolf VIII. oszt. és Lincza Lívius VIII. oszt. tanulók. Közben s végezetül az ifjusági zenekar adott elő hazafias zenedarabokat. Mielőtt referadánkat befejeznék nem mulasztatjuk el, hogy a nagy közönség nevében ki ne fejezzük elismerésünket a tanári testület és ifjuság előtt a kegyeletes szép ünnepély rendezéseért. A legnagyobb örömmel konstataljuk azt a nagy haladást, a mit az ifjuság a harmónikus éneklés terén elért, s a mely méltán dicséri a vezetőt, Szörényi József tanárt, de külön meg kell dicsérnünk Rittinger Ede VIII. osztálybeli tanulót is, ki a zenekart betanítja és vezeti. Nagy és népes ez a mi városunk, annyi itt az egylet, hogy számát is alig tudjuk, de egyik sem ünnepelet külön, csupán a magyar nyelvterjesztő egylet tartatott az itt lévő szintársulattal díszelőadást. Ha nem volna itt a főreáliskola, talán észre sem venné a lakosság, hogy márczius 15-ike nem olyan közönséges nap, mint a többi.

Hymen. Pétsch Lujza kisasszonyt a múlt vasárnap eljegyezte Peternell Karoly az osztrák magy. államvasutak aninai uradalmának segédkönyvelője. — Wassermann Hugó kereskedő eljegyezte Goldberger Hermin k. a. Budapestről.

Ajándék magy. nyelvterjesztő egyesületünknek. Az országos képzőművészeti tarsulat a múlt napokban több, történelmi tárgyú, értékes

Nem fogom elmondani ama 1848-iki Márczius 15-ének napi eseményeit; még a híres 12 pontot sem olvasom fel, melyekben kifejezni óhajtották a magyar nemzet kívánalmait. Nem említem fel, az első népgyűlést, nem a szabad szó mártírjának kiszabadítását, nem a szabad sajtó első terményének megjelenését; mindezeket a magyarnap évfordulóján hol magam, hol tanártársaim elmondották ez intézet szentelt falai között s tradícióként átadjuk növendékeinknek: csak egyre figyelmeztetek: az ifjuság márczius 15-iki mozgalmá zökkenette helyes kerékvágásba az 1848-iki törvények vajdó ügyét. Nem tellett egy hónapba, a törvényhozás elkészíté s a kegyes a jölekkü, a boldog emlékezetű Király V-ik Ferdinand már április 11-én szentesíté azokat.

A mai nap ép ezért marad a magyar ifjuság emlék ünnepe, megülte, — megünnepeletük mikor nem lehetett titkon. megüljük a szabad hazában nyíltan, s megfogják úlni míg az utolsó magyar szív megszűnik dobogni.

A mi Franciaországban egy tronba került, a mi Olaszországban megtört, a mit Bécsben elfojtottak, Berlinben vérbe fullasztottak, azt magyar Hazában Márczius 15-én vér nélkül szerezték meg a „Szabadságot”; a nemeség lemondott előjogairól, a papság tizedéről, a földes urak jobbágyaikról, hogy testvériség egyenlőség megteremtse a szabadságot.

Márczius 15-e szülte az 1848-iki törvényeket, ezek emelték fel Magyarországot édes Hazánkat ama régi magas polczra, melyen ez előtt allott. Hogy ezért hazánknak irigyei támadtak, hogy ármány és eselszövény reánk uszították a hazában lakott testvér népeket, hogy véres napok következtek a márczius 15-iki vértelen is győztes forradalomra, hogy a fényesen kelő napra komor fellegek borultak, annak nem a magyar volt az oka!

A Te bölcs gondviselésed mindenható Istenünk! végezte volt el kifürkészhetlen tanácsában, hogy ezek megessenek, hogy mindezek még ragyogóbbá tegyék a magyar nevet. A titáni harc reánk fordította újra Europa figyelmét; ámulattal csodálta mint igyekezett a Haza ifja, vénye on vérvél lemosni a századok folyama alatt az arra tapadt szennyfoltokat. És még nagyobb csodalattal látta mint allította

mulapott küldött ajándékba magyar nyelvterjesztő egyesületünknek, mely a nagyobb méretű képeket befogja ramaztatni, és az iskolákban szétosztani. A szép ajándékért — addig is, míg azt a választmány hivatalos uton megteszi — ez uton is kifejezzük az egyesület tagjainak halás köszönetét.

Nyugalomha vonuló tanítónő Bayerle Józsa községi elemi iskolai tanítónő 490 frttal nyugdíjaztatott. Az üresedésbe jött tanítónői állásra a pályázat legközelebb kiíratik.

Ajándék Özv. Stancicsné, szül. Klinger Sz. úrnő volt verseczi főispán neje a helybeli lövészársulatnak 70 drb. szép Thuja fát ajándékozott, melyet a lövőház parkjában fognak elültetni.

Halálozás. Oeksner Adolf a „Versecz — Lugos — Maros-Illyei vasut” mérnöke, a múlt szerdán elete 50-ik évében Verseczen elhunyt. Béke poraira.

Nemzeti színészet. A múlt héten, daczára annak, hogy mindennap volt előadás (vasárnap plane kettő) egy cseppet sem csappant meg közönségünk színházlátogató kedve, melynek oka abban keresendő, hogy Peterdy tarsulata (bár nem minden alkalommal) oly előadásokat nyújt mely közönségünk műigényeit kielégíti s kellemes szórakozást nyújt. — Szombaton: Beothy László „A három Kázmér” című énekes bohózata került színre kitűnő előadásban. A nagyszámú közönség igen jól mulatott. Ismételtén kitűntek Fodor, Tuboly, a férfiak közül Miklósi, Havasi, Nyitray és Lángh. Az előadás összevágóan, igen jól ment. Holmi szerepnemtudas és hiába való kapkodás nem igen fordult elő.

Vasárnap: Két előadás. Délután nép és gyermekelőadásban a „Vén bakancsos és fia a huszár”, este „Holtomiglan”. Rutkay ezen rendkívül mulattató vigjátékát először láttuk Verseczen, még pedig igen jó előadásban. A mily gyarlón mennek az operettek, p. u. a „Szultán”, annál erősebb a tarsulat a dráma és vigjáték terén. Fodor Ilona (Juliska) mint maskor, ugy ez alkalommal is nagyon tetszett, dalait megújrazták, Lángh Ödönről (Halmos) is csak dicséretet mondhatunk, jó volt Batori (Holló) Lángné (Zengő) Havasi és a szeretreméltó kis Tuboly, a tarsulat mindenféle szerepre

helyre a Haza bolcse Deak Ferencz 1867-ben masodizben is vér nélkül az 1848 iki törvényeket.

Ma is ezeken alapszik Magyarország! Nem jól mondam, — ma is ezek képezik a Magyar-Osztrák Monarchia támaszát talpkövé!

Megérdemlik, hogy arany betűkkel márvány táblara vésetessenek, mint a Sinai hegy 10 parancsolata.

Néhány nap előtt Hazánk első Ministere Bánffy Dező megígérte, hogy a 48-iki törvények 50-ik évfordulata alkalmából törvény javaslatot fog előterjeszteni April 11-ének a híres törvények szentesítési napjának országos megünneplése tárgyában. Mily nemes eszme! dicsőségesen uralkodó legalkotmányosabb királyunk I. Ferencz Jozsef szentesítse masodizben is a boldog emlékkü elodje V. Ferdinand által helyeselt törvényeket, vagy jobban mondva ne csak szentesítse, hanem új törvényvel a magyar nemzet változhatlan Bibliájává avassa azokat, melyekhez, ha mostoha idők, viszontagságos századok, gyarló vagy épen káros alkotások azoktól egy időre elteritենek a nemzetet, újra meg újra visszatérhessen.

A masodik évezred hajnalán szülemlett ezen eszmet szivemből udvözöl; minden nemzeti unnepp alkalmával vissza pillantunk őseinkre, — felelevenítjük lelkünk előtt azok tetteit, — eljárásukból bölcsességükből tanácsot meritünk, példát veszünk a jövőre; rég hiányzott oly unnepegy, mely tanúságot tegyen, s eszünkbe juttassa, hogy a magyarok királya együtt tud érezni népével, s a korona is meghajlik a nemzet akarata előtt.

Eddig csak Márczius 15-ét ünnepeletük meg, — titkon, mikor nem lehetett másképp, ma szabadon és nyíltan a szabad Magyar-Hazában; megfogják utódaink ünnepeletni ezután is megfogják ünnepeletni különösen mint az ifjuság örömnappját, mert ezé volt ama nagy napon az oroszlán rész.

Legyen ezután unnepp April 11-e is, emlékünnepe ama fenséges momentumnak, mikor a korona meghajolt a nemzet akarata előtt s vele érezett.

Hol fejedelem és nemzet összeölelkeznek, együtt éreznek, nem maradhat el Isten áldása! Eljen a Haza! Eljen a Király!

alkalmazott s mindenhol jól alkalmazható tagja, ki temperamentumos játékaival valóban teljesen kivívta közönségünk dédelgető rokonszenvét. A siker országlására azonban Miklósit, a kitűnő komikust illeti még, ki „Varga szabót” rendkívül mulattató alakban mutatta be.

Hetfőn: Márczius 15-én Diszeloadásul „II. Rákoczy Ferencz fogsága.” A hazafias szellemű történelmi színmű nagy és előkelő közönséget vonzott a színházba, jelül annak, hogy még a mi nem magyar ajkú népünk is szívesen vesz részt a hazafias ünnepélyeken, ha arra alkalma van. Diakjaink közül több, mint százan voltak jelen. Az előadásban kitűntek Peterdy igazgató Daróczy, Tuboly Nyitrai és Bátori, igen jó alak volt Sárdi Bercsényi szerepében. Hatalmas hangjával ugyancsak imponált, s általában más szerepeiben is teljesen jól megállja helyét. A zenekar ismét minden kritikán alúl, rosszul és fülserdően játszott, egy kis tüntetés is volt ellene. A darab végén szép néma jelenetet mutatott be a társulat a haldokló honvéddel. A fellekesült közönség fiatalabb része elénekelte a Kossuth nótát s a közönség emelkedett hangulatban oszlott szét.

Keddén: Zónaelőadásban „Stern Izsák” Kevés közönség. A zónaelőadásokat látogató publikum még a kevesebbé is előadásért is háladatos szokott lenni, de ez alkalommal nagyon hidegen viselte magát. Az előadás valóban silány is volt. Miklós kiűnő komikusunk és Tuboly hiába követték el minden tőlük telhetőt, az est sikere nem ért egy fabaktát. Jobb lett volna valamely jó népszínművet elővenni. Ily előadás elidegeníti a népet a színháztól.

Szerdán: „Szultán”. Kár volt oly rossz szereposztással ez operettet elővenni. A közönség zugolódott, az előadás gyenge volt. Fodor és Tuboly úgy ahogy még kielégítették a közönséget, de a dalok éppen nem sikerültek. Látszott a szereplőkön is, hogy kedvetlenül tesznek eleget a reájuk erőszakolt szerepnek.

Két gyenge előadás után végre Csütörtökön ismét teljesen kielégítette a közönséget a társulat. Sudermann „Pillangócsatá”-jában bravourosan nagy kedvvel játszottak, az előadás kitűnő volt. Az egyes szereplők megérdemlik, hogy külön külön is megemlékezzünk róluk. A legjobb alak mindenesre Peterdy volt Winkelmann szerepében. Meg is érdemelte a tapsokat, melyeket bőven aratott. Daróczy ismét csillogtatta művészi talentumát. Igen jók voltak Tuboly és Götz Aranka rokonszenves naiv szerepében. Miklós, Dobos discretül játszottak, különösen ki kell emelnünk azonban Bátorit, ki azon az uton van, hogy kitűnő dramai színész valik belőle. Látszik hogy szép előtanulmányokat tett s szerepkörét megérti.

Pénteken: Nép és zónaelőadásban „Méltóságos c-izmadia” nagyon kevés közönség, mely különben sokat mulatott Miklós i mókáin. Tuboly ismét igen kedves volt Fodor szép dalait megtapsolták. — Tegnapra a „Kornevilli harangok” voltak hirdetre. Ma vasárnap két előadás. D. u. „Peleskei nótárius” este „Gyere-asszony.”

Összefoglalva mindent elmondhatjuk, hogy a társulat igen jó dolgokat is tud produkálni, de a műsort masként kellene összeállítani, a zenekart pedig minél előbb kiegészíteni. — Tegnap különben a magyar nyelvterjesztő egyesület színiügyi bizottsága dr. Seemayer Károly elnöknel összegyűlt s a Direktornal megbeszélte a jövő heti műsort, ki a hiányokon segíteni fog.

A jövő heti műsor következőleg állapított meg: Hetfő: Rip van Winkle. Kedd: Mi történt az éjjel. Szerda: Erdő szépe. Csütörtök: Bőregér. Péntek: Szókimondó. Szombat: Boccacio.

Sajnálatos baleset érte a múlt Szerdán Wolfner Vilmost a helybeli keményítő gyár igazgatóját, midőn Kakovara akart utazni a markoveczi hegyen kocsija felfordult s ő jobb karját két helyen eltörte.

A főreáliskolai segélyző egyesületbe belettek még (lásd lapunk 8. és 9. számát) alapító tagoknak: Hahn Ignác úr és az izraelita hitközség (össz. 46); rendező tagoknak: Prédits Péter, Kohn Alfréd, Hollönder Adolf, Kolarov János (Ulma), Fixmann György, Spaics Jozsef urak, Löwinger Jenny és Demetrovics Julis úrnők (össz. 36); pártoló tagnak: Demetrovics Ilona úrnő (8). Adományokat tettek: Ulmaról Gloyer Jakab 2 frt., Omorác János és Mihajlovics Vitomir urak 1-1 frtot. Végül Nigrinyi A. plébános úr Úrménházáról 50 krt. — A t. cz. közönség kéretik, szíveskedjék a gyűjtőveket minél hamarabb beküldeni, hogy az alakuló közgyűlés megtartható legyen.

Páros viaskodás. Szalay Lajos városunk főmérnöke a múlt kedden reggel 7 órakor a helybeli magy. kir. honvédelaktanyában kardpárbajt vívott Held Gusztáv városi pénztári ellenőrrel. Segédekül szerepelt Szalay részéről Paletta Jenő magy. kir. honvédfőhadnagy és Syposs m. kir. honvédfőhadnagy, Held részéről Bodry M. városi tanácsos és Kossirovics városi aljegyző. Orvosok Dr. Lichtscheindl és Dr. Froniusz. Held mindjárt az első összecsapásnál mellére kapott egy vágást. A sebesülés jelentéktelen. A párbaj oka: Szalaynak „Aktuális” című tárczacikke volt.

Az iparosok dalárdája ma vasárnap este hangversenyt rendez a „szőlővenyigé”-ben, mely alkalommal az egyletnél 5 év óta működő tagokat ki fogják tüntetni.

A helybeli iparegyesület a múlt vasárnap zajos közgyűlést tartott, mely alkalommal a német és szerb anyanyelvű iparosok ugyancsak összemérték fegyvereiket azon czélből, hogy jelöltjeiket bejuttastak a választmányba. A német anyanyelvűek összetartottak s nagy győzelmet arattak. A szerb anyanyelvűek bejelentették fellebbezésüket. Az egyleti jegyző évi jelentéséből felemlítjük, hogy a múlt esztendőben az iparos segédek száma 361, az inasoké pedig 609 vala. A testület múlt évi bevétele 2198 frtot tett ki. Vagyton: 2962 frt. 87 kr.

A helybeli szerb radikálisok közül tegnap szombaton reggel körülbelül 50 főből álló deputáció utazott dr. Czveics és dr. Illits vezetésével Karlóczára, hogy a patriarchával Zmejanovics püspököt bevádolják.

Vizsgálat a gör. kel. szerb iskolaszék volt elnöke ellen. Mint teljesen megbízható forrásból értesülünk a fehértemplomi kir. törvényszék vizsgáló birája hivatali sikkasztás büntette miatt terhelt dr. Czveics György a gör. kel. szerb hitközség volt elnöke ellen, ki iskolai czélokra kapott pénzek sikkasztásával van vádolva, a vizsgálatot megindította és sürögösen bekérte az arra vonatkozó iratokat. A kihallgatások ez ügyben f. hó 23-an lesznek.

Temesmegyei tanügyi hírek. Kinevezés. A vadászerdői all. iskolához Borsos-Szabó Imre okl. tanító neveztetett ki. — Jutalom. A magyar nyelv sikeres tanításáért Temesmegye területén az állami jutalomdíjat 50-50 frtot a lippai all. iskolák igazgatója Schäffer György és a bavnistyei tanító Dimitrievits Milován nyerték el. — Allamsegélyt. kaptak: a temesvári iparostanoncz-iskolák a közokt. tárcza terhére 1000 frtot s az iparalaptól 500 frtot; a fehértemplomi iparostanoncz-iskola 700 frtot; a lippai 900 frtot; a károlyfalvi 580 frtot; a buzási 370 frtot; az ujaradi 160 frtot. — A temesvári iparos segédek tanfolyamát a miniszterium évi 600 frttal segízezi. Ilyen tarfolymra városunkban is igen nagy szükség lenne, mert lépten nyomon tapasztaljuk, hogy fiatal mesterembereink, különösen az építő iparosok közt (kőművesek, acsok, asztalosok, lakatosok stb.) alig találunk olyanokat, kik a legegyszerűbb tervezeteket elkészíteni tudnák, sőt nagyon sokan a kész tervek sem értik meg. Tudtunkkal Sebestha kir. tanfelügyelő, tett is már lépéseket ily irányban, de a továbbképző tanfolyam eddig még nem létesült.

Hamis hír. A múlt vasárnap 14 napi szenvedés után elhalálozott Kirchgászner Józsefről azon hír terjedt el, hogy nem természetes halállammúlt ki, hanem megmérgezték. E hírre a bonczolást foganatosította a hatóság, melyből kitűnt, hogy hamis nyomon járt a sanda gyanú.

Csirkefogók. Négy olyan jó madarat fogott el főkapitányaságunk, kik különféle ürügyek alatt behatoltak az egyes udvarokba s különösen baromfiak után vetették magukat. Nem vetettek meg holmi heverő kuffert sem. F. G. helybeli fiatal ember megérkezvén a vasuton kuffertjét csak par pillanatig hagyta a kapu alatt, a jó firmak mindjárt elemelték. A benne talált ruhákat felöltötték s ugyan csak paradértek benne fehértemplomban — hol orgazdáik valának — és a szomszéd községeiben. A frakból mellényt csináltak úgy, hogy egyszerűen levagták a két farkát. A jó madarak most a hűvösön ülnek.

Meghívó. A „Temesvármegyei délvidéki közönség és körjegyzői egylet” f. évi márczius hó 24-ik napján délelőtti 11 órakor tartja Verseczen, a Milleker-féle szálloda helyiségeiben I. rendes tavaszi közgyűlést, melyre van szerencsém a tag urakat meghívni. Tárgysorozat: 1. Az egylet tisztikarának megválasztása. 2. Az egylet választmányának megválasztása. 3. Indítványok. Ezen első közgyűlésre kérem a kartárs

urakat lehetőleg teljes számban megjelenni. Kelt Kustélyon, 1897. évi márczius hó 16-ik napján. Tisztelettel Florentin Aurel, ideigl. elnök.

Dr. Perjéssy Mihály fehértemplomi kir. ügyész „A bűnvádi perrendtartás és magyarázata” című, s városunkban a Kirchner-féle műintézetében megjelent művéről következőkben emlékezik meg a „Budapesti Hírlap” múlt vasárnap száma: „Az igazságügyi vita alkalmával a szabadelvű párt egyik oszlopos tagja azt mondta, hogy a magánjogi törvénykönyvet fél esztendő alatt nyélbe lehet ütni. Hivatkozott a Code civil példájára, de elfelejtette, hogy az abban foglalt joganyag kétszer esztendőig előtt és formálódott a római jog által kovácsolt szilárd mintákban. A jogi törvényhozás terén a hirtelen munka sohasem vezetett jó eredményre s a kodexek bünei megbosszulják magukat a novellákban. Az alaki jog, az eljárás terén, ez kevésbé áll, és mégis, ha elfogultság nélkül nézzük új bűnvádi perrendtartásunkat, azt kell hinnünk, hogy az a negyedszázad, mely az első Csemegi-féle javaslat megjelenése óta eltelt, nem volt elég idő a törvénykönyv megalkotására. Az 592 paragrafus és a 790 oldalra terjedő megokolás rengeteg munkáról tesz tanuságot és ha ezt kicsinyelnék, méltatlanságot követnék el megalkotóival. Egyet azonban nem hallgathatunk el, azt, hogy a törvénynek érdekessége, a mellékes ügyviteli intézkedések gyakori belevonása, az egyes szakaszok terjengőssége elhomályosítja a kodex rendszerét, ezért a törvény nem oly kerekded, mint a minő pl. a váltó- vagy a büntetőtörvénykönyv. Örömmel üdvözölhetünk tehát minden olyan törekvést, mely az előző törvény elcsúsztatását és alkalmazását elősegíti. Perjéssy Mihály dr., a ki a fentebb említett munkájával a törvénytanítói munkások sorába állt, már csak azért is köszönetet érdemmel fíradásáért, mert a tapasztalt gyakorlati jogász szemével nézi az intézkedéseket és a világság, melyet szakavatott magyarázatai az egyes szakaszokra vetnek, éppen a gyakorlat emberei számára értékesek. Alkalmazásban nem lévő törvényt magyarázni, nehéz feladat és föltételezi, hogy a kommentátor az egész joganyagon uralkodjék. Az anyag gondos megválogatása és a szöszaporítás óvatos elkertülése jellemzi Perjéssy dr. munkáját, mely a maga nemében tökéletesnek mondható. Rövid történeti bevezetés, kimerítő tárgymutató fokozzák használhatóságát és tiszta magyaros stílusa, könnyed előadási módja mindenkor előkelő helyet fognak neki biztosítani a nagy számban készülő kommentárok sorában.”

Az Albachféle plasztikus képek kiállításában a mai naptól kezdve: Szent-Pétervár, Zarskoje Seló, Finnország és Nischni Nowgorod gyönyörű plasztikus képei kerülnek sorra. Ajánljuk t. cz. olvasóink figyelmébe.

Ritka szerencsében részesült D. Julia szegény budapesti özvegyasszony. Ezen asszony a bankjegyesületi váltóútlejtében (Budapest, V., Fűrdő-utca 1.) a 35157. számú részletív alapján havi részletfizetésre megvette a 2951. sorozatu és 9. számú bécsvárosi sorsjegyet és azt már át is vette. E hó 26-án a fentemlített banküzletbe jött a sorsjegyhuzási jegyzékek átvizsgálása czéljából. Ki írhatja le meglepetését, midőn tudtára adták, hogy ezen sorsjegye már 1895. november hó 2-án 200.000 frtot nyert. A szerencsés nyerő a nyereség összegét mindjárt fel is vette.

A szerb iskolák.

Német kollégánk a „Reform” márczius 14-iki számában, egy nappal márcz. 15-e előtt ily cím alatt „Unsere Schulen” cikket közölt mely a helybeli szerb iskolákra vonatkozik; több rendű, rangú, és nemzetiségű polgártársaink figyelmestettek reá, kénytelenek vagyunk arra reflectálni.

A cikk voltaképen Sebestha Károly kir. tanfelügyelő ellen van intézve, ki Versecz város közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén a magas Ministeriumhoz ily értelmű felterjesztést indítványozott, hogy a helybeli szerb iskolákban a magyar nyelv tanítása semmi eredményt sem mutat fel. Indítványa el is fogadtatott.

Cikkirő azután fennen hirdeti hogy a szóban levő iskolák általában nem olyanok, minőknek lenniök kellene, ha a reájok fordított aránytalanul nagy költséget tekintjük. Insinualja a kir. Tanfelügyelőnek, hogy babérokat törekszik szerezni felsőbb helyeken a magyar nyelv terjesztése körüli buzgalmaért; mert csak is a magyar nyelv elterjedt ismeretét ostromozza, a többiekben észre sem veszi az óriási hátramaradottságot.

Ez előzményekből következteti, hogy a tanulókat saját anyanyelvükön kell tanítani a különböző ismeretekre, mert nem lehet előmenetelt várni, ha a gyermekek kénytelenítettnek ismereteiket nekik érthetetlen nyelven gyűjteni; szó szerint így hangzik: „Wie können pädagogische Resultate erzielt werden, wenn die Kinder bemüsstigt sind die Lehren in einer ihnen gänzlich unverständlichen Sprache zu empfangen?” Hát ez semmi egyéb mint a tájékozatlan olvasó félrevezetése; az idegenben lakó szerb, német, jámbor olvasó azt fogja gondolni hogy a verseczi szerb iskolákban ha török, ha szakad, mindent magyarul kell tanulniok a csemetéknek; pedig ezekben nem tanítanak magyar nyelven semmit, azontúl a magyar nyelvet sem.

Már az 1868 évi XXXVIII törv. cikk 58-ik manap is érvényben levő §-a rendelí hogy a népisiskolákban mindenki a saját anyanyelvén nyerjen oktatást. Nincs az a magyar ember ki ezt a törvényt megsérteni akarja. Az 1879-iki törvény rendelí, hogy minden népisiskolában a magyar nyelv is tanítassék; mert nem minden tanulója ez iskoláknak akar az édes apja által őzött szerény körben megmaradni, földet tűrni, szőlőt kapálni, papucsat varni s. a. t. a nagy demokratikus Magyarország minden hivatala nyitva áll előtte. De a magyar államban a magyar nyelv tudása nélkül nem boldogulhatna.

Ha a szerb iskolákban a saját anyanyelvükön előadott tantárgyban rosszul állnak a tanulók, annak mi magyarok nem vagyunk okai; mert nem tették annak idején ok is községi iskoláikat, mint német polgártársaink az övéiket. A községi iskolaszék vezetése és felügyelése alatt azok is ott állanak hol ma a németeké, és sem E. cikkirő, sem más szerb urak nem volnának kénytelen nyíltan bevallani, hogy nem felelnek meg a reájuk fordított aránytalanul nagy kiadásoknak.

1879-ben kelt a magyar nyelv tanítását elrendelő törvény, innen onnan 18 esztendeje, és a tanítók ily hosszú idő

óta nem tanulták volna meg annak betanítási módszerét! Azt mondja ciklikiró, mint a papagályt értelmetlen szavakra tanítják növendékeiket. Nevezünk szomszédos falukat, hol a szerb tanító pompásan betanítja a magyar nyelvet? ... Csak jó indulat és akarat kell hozzá!

Számtalan szerb polgártársunk felsóhajtott ilyenképen: „Hejh, ha gyermekkoromban tanították volna az iskolában a magyar nyelvet, mennyi hasznát venném, de a mit a Jancsi nem tanult, azt János nem bírja már megtanulni!” Ciklikiró pedig félti a nyelvtanulásra legfölegkönyebb korban a ifjuság gyenge agyvelejét, — ma, — hol mindenki, a ki csak teheti, bonnet, árva gyermeket, kosztos fiúkat fogad, vagy cserébe adja gyermekét, hogy mielőbb tanulja meg a szűkséges nyelvet.

Hogy mit kíván a magyar állam a magyar nyelv tanításával, azt — a ki nem tudja, — a fennebiekből is megértheti. Azt, hogy a ki számot tevő polgára akar lenni a Hazának, hol született és élni akar, ösmerje, még pedig ne csak ténlen-túlnan annak állannylvét, hogy megismerhesse irodalmát, történelmi fejlődését; mert kinek mindezek vérvé nem váltak, az nem tud a Hazá multján lelkesülni, és így nem lesz képes annak jövőjén munkálkodni; idegennek fogja magát érezni mindj, mert hiányzik nála az összefoglaló kapocs; olyan lesz mint az egészséges testben a kifuzamodott tag, melyet ugyan táplál a test vére, melyben ugyan liktetnek az erek, de melyben e liktetés csak fájdalmat okoz. Mint erre példa X. ciklikiró, — kit táplál ugyan a magyar Hazá, de a Hazá boldogulása feletti fájdalmát „Unserere Schulen“ féle ciklikében nyögi el.

Dayka, munkatárs.

Közgazdaság.

Az első leánykiházasítási ügylet m. sz. márczius 14-én tartotta Schwarz Armin elnöklete alatt XXXIV. rendes közgyűlését. Az évi jelentésből kivesszük, hogy 1896. évben 3321 tag 6062 jutalékrésszel iratott be és nászjutalékok fejében 161,092.69 fizettetett ki. Az 1896. évben elért 315 568,32 üzleti felesleg által a díjtartalék 1 356,492 26 krra, a nászjutalék felemelési tartalék 100,315 37 krra, a külön tartalékalap 40,966.13 krra emelkedett. A mérleg 1.522,763 34 kr. vagyont mutat ki, mely fedezetét nyeri két négyemeletes intézeti bérházban, takarékbetétekben és elsőrendű értékpapirokban. — A jelentés tudomásul vétetett és a felügyelő-bizottság indítványához képest a felmentvény egyhangulag megadott. Az igazgatóság javaslata, hogy a mult év május havában létesített és ezidőszert 5561.41 frtból álló nyugdíjalaphoz 1000 frt. utaltassék, elfogadtatott, Gerő Károly intézeti tag indítványára Schwarz Armin elnöknek, Kohn Arnold vezérigazgatónak és az egész igazgatási testületnek jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatott.

Felügyelő-bizottsági tagokká ismét megválasztattak Dr. Alexander Bernát, Dr. Simonyi Zsigmond, Basch Lajos, Héger József, Leipniker Gyula és Weil Dávid I. A választmányba újolag választattak a kisorolt tagok: Bauer Sándor, Blazek I. Antal, Dr. Braun Fulöp, Fischel Mór, Frank Albert, Goitein Ignác, Holländer Ede, Kendi Antal, Reiner József, Sarkadi Bertalan, Seemann Károly, Seifensieder József, Schillinger Miksa, Strasser Armin és Wertheimer Albert. Új tagok: Fon Dezső, Kölbl Ignác és Salzer Ignác.

Szerkesztői levelezés.

B-y I—nné Tisza Szelevény. Már válaszoltunk. Ugy látszik a levelek ugyan időben adtak fel. A kis leányt a főtisztelendő főnök is ajánlja, mint illedelmes és jó maga viseletű leánykát. Ha félárú vasuti menetjegyet kívánnak igénybe venni, sziveskedjék a kísérő nevét, és az utolsó vasuti állomást tudatni. Kis fia meg eddig nem jelentkezett.

n—. Az olyan természetű dolgoknál teljesen felesleges a kommentár. Régi újságról regula már az.

B—w—. Nagyon keserű pilula lenne az oly alakban a közönségnek. Már csak azért sem adhatjuk, mert nem egészen felel meg a tényeknek. A mi háznakon kívül, más-hol is ott volt a nemzeti lobogó p. u. — mint állítják — a „Baross“ szállodán. Az igaz, hogy az egyetlen középület a főreáliskola volt.

Nyilttér.

Foulárd-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selyemet 35 krtól 14 frt. 65 kr. méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben 2000 szín és mintázattal s. a. t. a megrendelt arú postabér és vámmentesen a hához szállítva mintákat postafordultával: küld Henneberg G. (cs. és k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájczba czimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

A Tisztelt hölgy közönség figyelmébe!

Ha jó izlésű és finom kidolgozású ruhát szeretnek viselni, forduljanak teljes bizalommal a **Reich Luiza** helybeli

női divat műterméhez

ki is a mindenkori változó divat és újabb szabások tanulmányozása és kiprobálása folytán a legfinomabb izlésnek is képes megfelelni és már eddigi tevékenységével igen szép renométt szerzett magának.

Itt készíttetnek a legújabb divat szerint a legfinomabb s legegánsabb **Blouzok**, nem különben ugy utcai mint estélyi, báltoilettek, tavaszi kabátok és igen izléses gallérok stb.

Egy jó derék varrónó azonnal alkalmaztatnék.

Árlejtési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a verseczi m. kir. allami méntelep osztály loállományá után 1897. július hó 1-től 1898. július hó végéig felgyülemző lótagya ezen idő tartamra tehát egy évre bérbe fog adatni, — és az erre vonatkozó nyilvános szóbeli árlejtés a helybeli méntelep osztály irodájában folyó évi márczius hó 28-án délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Felhívattak tehát mind azon érdekeltek kik ezen tárgyaláson részt óhajtanak venni jelzett időben és helyen pontosan megjelenni. Versecz 1897. évi márczius 20-án.

Verseczi magy. kir. állami méntelep osztály paranosnoksága.

2300 szám. — 1897.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az ujonczozás Versecz városában folyó évi április hó 5-én és 7-én fog megejtetni, miért is az I. korosztálybeli vagy 1876. évbeli születésű és II. korosztálybeli vagyis 1875 évbeli születésű hadkötelesek 150 sorsszámig bezarólag folyó évi április hó 5-én, a II. korosztálybeli 151. sorsszámtól és a III. korosztálybeli vagyis 1874. évbeli születésű, valamint azon idegen hadkötelesek, kik Verseczen leendő állítottasuk iránt engedélyt nyertek f. é. április hó 7-én delelőtt 8 órakor a varosház nagyülemterében működő sorszó bizottság előtt megjelenni tartoznak.

Versecz, 1897. évi márczius hó 4-én.

Seemayer,
kir. tanácsos, polgármester.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közönségnél, oszznál, tagszaggatásnál és meghüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegonkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapestben**. Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegyet és Richter czégyjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.**

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

218. szám. — 1897.

Árverési hirdetmény.

Aloírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lugosi kir. törvényszéknek 1896. évi 9568. sz. végzésével Sternlicht Samuel felperes részére Kohn Miksa és Katalin alperesek ellen 150 frt. s jár. erejéig elrendelt kiel. végrehajtás folytán nevezett alperesektől lefoglalt s 365 frtra becsült ingóságokra a verseczi kir. járásbírósnak 1897. évi 2993. számú kiküldő végzése folytán az árverés elrendeltetvén, annak a helyszínen vagyis Verseczen alperes lakásán leendő megtartására határidőül 1897. évi márczius hó 22-ik napjának d. u. 3 órája tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt szoba butorzat és házi felszerelvények, s egyéb különféle ingóságok az 1881: 60. t.-cz. 107. és 108. §-ai szerint a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Felhívattak egyuttal mindazok, a kik a lefoglalt tárgyakra oly elsőbbséggel bírnak, mely az ezen ügybeni végrehajtási iratokból ki nem tűnik, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulirt végrehajtónál az 1881: 60. t.-cz. 111. §-a értelmében a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulaszták. Kelt Verseczen 1897. évi márczius hó 10-ik napján.

Nessel J.,
kir. bir. végrehajtó.

Üzlet áthelyezés.

Aloírott tisztelettel tudatja Versecz és vidéke a nagy érdemű Hölgyközönségével, hogy

Divatüzletét

az úri és iskola utca szögletéről az Andrássy sétátéren levő Gyeorgyievits-féle házba helyezte át, hol nagy választékban kaphatók **tavaszi és nyári női és gyermekkalapok.**

Átalakításokat és tisztításokat készséggel elvállal és a legnagyobb meglegedésre végez tisztelettel

Móth Margit,
divatárúsnő.

Ugyanott egy tanuló leányka azonnal alkalmazást nyer.

Alapított 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN, VI. ker., Külsőváci-ut 45. sz.

Sürgönyezim: **SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.**

GYÁRT:

mindenféle gőzgépet, Schmidt-féle forrgőzmotorokat (40% szénmegtakarítás), petroleum- és benzín-motorokat. Keretfűrészeket, körfűrészeket és csertöröket. Gőzkazánokat, előmelegítőket, tartányokat. Hidakat és egyéb vasszerkezeteket. Mindenféle **szivattyukat** gőz-, szij-, és kézi hajtásra valamint villamos üzemre. Artézi kutfelepitményeket vasból. Tűzfecskendőket és vízszállítókat, tüztöltőségi felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntöző-kocsikat, sárkaparó és seprőgépeket, hóekéket és uthengereket. Egészségügyi szereket, mint gőzfertőtlenítő készülékeket és teljes fertőtlenítő telepeket, pöczegödör tisztító készülékeket. Vas- és ércöntvényeket, harangokat. Keményöntésű aczélfelületű tüztostélyokat egyenes és kigyóalakban, valamint polygon rostélyokat.

LÉTESIT: vízműveket, csatornázásokat, vízvezeték és légszeszberendezéseket, központi fűtéseket.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.